

 HELSE BERGEN Haukeland universitetssjukehus	Oversikt over samarbeid og samhandling med universitets- og høgskolesektoren	
Kategori: Forskning, innovasjon og utdanning	Gyldig fra/til: 12.05.2025/12.05.2026	
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Fellesdokumenter/Forskning, opplæring og utdanning	Versjon: 1.00	
Godkjenner: Marta Ebbing	Informasjon	
Dok. ansvarlig: Ebbing, Marta	Dok.id: D81684	

Innhold

1	Bakgrunn	1
	Nasjonalt samarbeid	1
	Helseforskning nasjonalt – NSG	1
	Utdanning nasjonalt	2
	Regionalt samarbeid	2
	Regionalt samarbeidsorgan for forskning og innovasjon	2
	Regionalt samarbeidsorgan for utdanning	2
	Lokalt samarbeid	3
	Samarbeidsforum	3
	Felles utdanningsråd	4
	Vestlandets innovasjonsselskap, VIS	4
	Eitri medisinsk inkubator	5
	Alrek helseklynge	5
2	Vurdering	5
3	Interne referanser	5
4	Eksterne referanser	6

1 Bakgrunn

Utdanning av helsepersonell og forskning er to av fire hovedoppgaver til sykehusene, jf. spesialisthelse-tjenesteloven § 3-8. For å kunne gjennomføre disse oppgavene er vi avhengige av omfattende samarbeid og samhandling med universitet og høgskoler i bergensområdet, i Helse Vest og nasjonalt.

Samarbeidsarenaene mellom Haukeland universitetssjukehus (HUS) og universitet og høgskoler har egne strukturer og rutiner for innmelding og behandling av saker. For at aktuelle saker skal kunne meldes inn til riktig arena, er det avgjørende at ledere i sykehuset har kunnskap om de ulike samarbeidsarenaene, og at informasjon om disse er lett tilgjengelig. Vi må videre ha gode rutiner for å følge opp saker og beslutninger fra hver enkelt arena.

Nasjonalt samarbeid

Helseforskning nasjonalt – NSG

Nasjonal samarbeidsgruppe for helseforskning i spesialisthelsetjenesten (NSG) ble opprettet i 2005 for å sikre dialog og samordning av helseforskning mellom sektorene i et nasjonalt perspektiv. NSG

skal være et strategisk rådgivende organ for de deltagende institusjonene og har følgende hovedoppgaver:

- Gi råd om helseforskning og innovasjon i et nasjonalt perspektiv
- Bidra til samordning av:
 - forskningsinfrastruktur, inkl. etablering og bruk av biobanker og helseregistre
 - forskningsbasert innovasjon og kommersialisering
 - forskningsetikk og standard innen forskning
 - praksis for måling av forskning og innovasjon
- Bidra til at norske forskningsmiljøer konkurrerer om internasjonale forskningsmidler
- Bidra til legitimitet og omdømme ved å synliggjøre nytten av helseforskning

NSG har medlemmer fra RHF-ene, universitetene/Universitets- og høyskolerådet (UHR) og store nasjonale pasient-/brukerorganisasjoner. I tillegg møter Oslo universitetssykehus (OUS) med én representant og øvrige universitetssykehus med én felles representant. Helse Vest RHF er representert ved forskningsdirektøren, med forskningssjefen ved Haukeland universitetssjukehus (HUS) som vara. I tillegg møter observatører fra Helse- og omsorgsdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Folkehelseinstituttet og Norges forskningsråd. Sekretariatsfunksjonen går på omgang mellom RHF-ene.

Utdanning nasjonalt

Det finnes ingen formelle, nasjonale samarbeidsarenaer mellom sykehusene og universitets- og høyskolesektoren vedrørende utdanning.

Regionalt samarbeid

Det er etablert to regionale samarbeidsorgan mellom sykehusforetakene i Helse Vest og universitetene og høyskolene i regionen; ett for forskning og innovasjon og ett for utdanning. Samarbeidet er regulert i rammeavtalen mellom Helse Vest RHF og utdanningsinstitusjonene i helseregion Vest om forskning, innovasjon og utdanning (vedlegg 1). Partene plikter å bringe saker av felles interesse opp i samarbeidsorganene på et tidlig tidspunkt og før beslutning treffes i partenes respektive beslutningsorganer.

Regionalt samarbeidsorgan for forskning og innovasjon

Regionalt samarbeidsorgan for forskning og innovasjon skal behandle tema der sektorsamarbeidet er særlig viktig, slik som persontilpasset medisin, helsedata og forskningsinfrastruktur.

Samarbeidsorganet har utarbeidet en strategi for perioden fra 2024 til 2030, for samarbeid om helseforskning og innovasjon mellom sykehus, universitet og høyskoler. Det vedtar årlig tildeling av Helse Vest forskningsmidler som består av det statlige (delvis resultatbaserte) tilskuddet til forskning i helseforetakene, samt midler over Helse Vest RHF sin ramme. Videre arrangerer samarbeidsorganet en årlig forskningskonferanse og deler ut priser innen hhv. forskning og innovasjon.

Samarbeidsorganet for forskning og innovasjon er sammensatt av fem representanter fra Helse Vest (Helse Vest RHF og de fire sykehusforetakene), fem representanter fra UH-sektoren og en brukerrepresentant. HUS er representert ved viseadministrerende direktør.

Møtene ledes av fagdirektør i Helse Vest RHF. Sekretariatet for samarbeidsorganet er organisert i Forsking og innovasjon i Forskings- og utviklingsavdelinga ved HUS.

Regionalt samarbeidsorgan for utdanning

Regionalt samarbeidsorgan for utdanning skal vurdere innhold, dimensjonering, praksisgjennomføring og endringer i utdanningen på grunnlag av behov i spesialisthelsetjenesten i

regionen. Samarbeidsorganet har utarbeidet en utdanningsstrategi og tilhørende handlingsplan, som sees i sammenheng med nasjonale og regionale føringer og oppdateres jevnlig. Videre arrangerer samarbeidsorganet en årlig utdanningskonferanse og deler ut pris innen utdanning.

Samarbeidsorganet for utdanning er sammensatt av seks representanter fra Helse Vest (Helse Vest RHF, sykehusforetakene og de private ideelle), seks representanter fra universitet og høyskoler og en brukerrepresentant. Helse Bergen er representert ved fagdirektør.

Møtene ledes av direktør for medarbeider, organisasjon og teknologi i Helse Vest RHF. Sekretariatet for samarbeidsorganet er organisert i Kompetanseutvikling i Forskings- og utviklingsavdelinga ved HUS.

Lokalt samarbeid

HUS har inngått lokale samarbeid og samarbeidsavtaler på ulike nivå. Samarbeidsforum og Felles utdanningsråd mellom sykehuset og de enkelte utdanningsinstitusjonene er beskrevet i nivå I- og nivå II-avtaler mellom HUS og Universitetet i Bergen (UiB), Høgskulen på Vestlandet (HVL) og VID vitenskapelige høgskole (VID).

Samarbeidsforum

Det bilaterale samarbeidet om forskning, innovasjon og utdanning mellom HUS og henholdsvis UiB, HVL og VID er regulert i overordnede avtaler (vedlegg 3a-c), som innebærer opprettelse av samarbeidsforum for toppledelsen ved de enkelte samarbeidspartene. Formålet er å samarbeide om å skape fremragende fagmiljø og god kvalitet og bredde innen forskning, innovasjon og utdanning.

Samarbeidsforum mellom UiB og HUS

Samarbeidet om forskning, innovasjon og utdanning mellom UiB og HUS er regulert i en overordnet avtale inngått i 2017 (vedlegg 3a). Fram til 2024 bestod Samarbeidsforum mellom UiB og HUS av fem medlemmer fra UiB hvorav rektor, universitetsdirektør og dekan ved Det medisinske fakultet var faste medlemmer og fem medlemmer fra HUS hvorav administrerende direktør, viseadministrerende direktør og fagdirektør var faste medlemmer. Samarbeidsforumet er nå skalert ned til to møter per år, med tre deltakere fra hver av partene, hvor de møtes uten noen bestemt agenda eller mye formell saksbehandling.

I tillegg til den overordnede samarbeidsavtalen, er det inngått avtaler mellom UiB og HUS som regulerer de enkelte samarbeidsområdene (utdanning, forskning og innovasjon) samt konkrete sær- og samarbeidsavtaler på aktuelle områder.

Samarbeidsforum mellom HVL og HUS

Samarbeidet om forskning, innovasjon og utdanning mellom HVL og HUS er regulert i en overordnet avtale inngått i 2019 (vedlegg 3b) som innebærer opprettelse av et samarbeidsforum for toppledelsen ved HVL og HUS med følgende sammensetning: Inntil fem medlemmer fra HVL hvorav ett skal være rektor og inntil fem medlemmer fra HUS hvorav ett skal være administrerende direktør.

I tillegg til den overordnede avtalen er det inngått avtaler mellom HVL og HUS som regulerer de enkelte samarbeidsområdene (utdanning, forskning og innovasjon) samt konkrete sær- og samarbeidsavtaler på aktuelle områder. Samarbeidsforumet skal møtes minst én gang per semester. HVL og Kompetanseutvikling i Forskings- og utviklingsavdelinga stiller med sekretariat.

Samarbeidsforum mellom VID og HUS

Samarbeidet om forskning, innovasjon og utdanning mellom VID og HUS er regulert i en overordnet avtale inngått i 2022 (vedlegg 3c) som innebærer opprettelse av et samarbeidsforum for

toppleddelsen ved VID og HUS med følgende sammensetning: Inntil tre medlemmer fra VID hvorav rektor er fast medlem og tre medlemmer fra HUS hvorav administrerende direktør er fast medlem. I tillegg til den overordnede avtalen er det inngått avtaler mellom VID og HUS som regulerer de enkelte samarbeidsområdene (utdanning, forskning og innovasjon) samt konkrete sær- og samarbeidsavtaler på aktuelle områder. Samarbeidsforumet skal møtes minst én gang per år. VID og Kompetanseutvikling i Forskings- og utviklingsavdelinga stiller med sekretariat.

Felles utdanningsråd

Felles utdanningsråd er organisatoriske samarbeid formalisert i tråd med de respektive nivå II-avtalene mellom HUS og Det medisinske fakultet ved UiB (UiB-MED), HVL og VID (vedlegg d-f). Avtalene har som formål å legge til rette for utdanning av god kvalitet, som er relevant og kunnskapsbasert. Partene skal blant annet samarbeide om revisjon og utvikling av studieprogram, praksisstudier og videre- og masterutdanninger. Rådene har ansvar for å løfte saker av felles interesse innen utdanningsfeltet. Rådene er satt sammen av ledere fra de respektive partene.

Felles utdanningsråd mellom UiB-MED, Haraldsplass Diakonale sykehus og HUS

Felles utdanningsråd er et organisatorisk samarbeid formalisert i tråd med nivå II-avtalen mellom Det medisinske fakultet ved UiB (UiB-MED) og sykehusene (vedlegg 3d). Avtalen omfatter profesjonsstudiene ved UiB-MED samt relevante toårige masterprogram. Rådet har ansvar for å løfte saker av felles interesse innen utdanningsfeltet. Saker kan meldes fra de enkelte partene, fra samarbeidsforum og via Regionalt samarbeidsorgan for utdanning. Drøftinger skal danne grunnlag for innspill og råd til institusjonenes ledelse og formelle beslutningsorganer i aktuelle utdanningssaker. Møtene ledes av prodekan for utdanning ved UiB-MED eller fagdirektør ved HUS (annethvert kalenderår). UiB-MED, Haraldsplass Diakonale sykehus og Kompetanseutvikling i Forskings- og utviklingsavdelinga ved HUS stiller med sekretariat.

Fra og med 2024, har Prosjekt Vestlandslegen vært en viktig sak for Felles utdanningsråd. Prosjektet eies av UiB, og har etablert en styrings- og referansegruppe der Helse Vest RHF og sykehusforetakene i Helse Vest er representert med ledere.

Felles utdanningsråd mellom HVL, VID, Haraldsplass Diakonale sykehus, Betanien og HUS

Felles utdanningsråd er et organisatorisk samarbeid i tråd med nivå II-avtalen mellom HVL, VID og sykehusene (vedlegg 3e og 3f). Avtalen har som formål å legge til rette for utdanning av god kvalitet, som er relevant og kunnskapsbasert. Partene skal blant annet samarbeide om revisjon og utvikling av studieprogram, samarbeide om praksisstudier, samt videre- og masterutdanninger. Rådet har ansvar for å løfte saker av felles interesse innen utdanningsfeltet. Sammensetning er ledere fra de respektive partene. Møtene ledes av fagdirektør og Kompetanseutvikling i Forskings- og utviklingsavdelinga leder sekretariatet.

Under dette felles utdanningsrådet er det flere fagspesifikke utdanningsråd som samarbeider konkret på det operative nivået om de ulike utdanningene innen helsefagene.

Vestlandets innovasjonsselskap, VIS

HUS har sammen med UiB, Havforskningsinstituttet, SIVA, HVL og Norges Handelshøyskole (NHH) opprettet Vestlandet innovasjons-selskap AS, VIS. Selskapet ble opprettet i 2004 for å blant annet gi bistand til teknologioverføring, innovasjon og kommersialisering av forskningsresultater fra eierne.

HUS oppnevner to styremedlemmer i styret til selskapet. Sykehuset inngår en årlig tjenestekjøpsavtale med VIS som angir omfanget av tjenester som skal leveres kommende året. HUS bruker blant annet VIS til å rådgiving på innovasjonsprosjekt og bistand med søknader om patenter, i

tillegg til å kommersialisere innovasjoner fra sykehuset. Samarbeidet administreres av FoU Forsking og innovasjon. Gjennom VIS og Eitri har vi også gode forbindelser til Norwegian Smart Care Cluster.

Eitri medisinsk inkubator

I tillegg til samarbeidsflatene beskrevet ovenfor har HUS sammen med UiB opprettet Eitri medisinsk inkubator som en arena for oppstartsbedrifter og gründere med utspring fra de to institusjonene. Siden åpningen i 2021 har aktiviteten i inkubatoren økt betydelig, og Eitri har utviklet seg til et senter for innovasjon og møteplass for oppstartsbedrifter, forskingsmiljø og næringsliv. Eitri ledes av en inkubatorleder og følges opp av en styringsgruppe med medlemmer fra HUS og UiB.

Alrek helseklynge

Alrek helseklynge er en annen viktig samarbeidsarena ledet av UiB, særlig innen forskning og innovasjon som også involverer primærhelsetjenesten. HUS er representert i de styrende organene i helseklyngen, og er engasjert i ulike faggrupper der målet er økt samarbeid og kunnskapsdeling mellom aktørene i klyngen.

HUS er sammen med Alrek helseklynge og HVL arrangør av konferansen DigitalHelse, som er Vestlandets største møteplass for teknologi og digitalisering i helse og omsorgstjenesten.

2 Vurdering

Vi har gode formelle strukturer for samarbeid med universitet og høgszkoler om forskning, innovasjon og utdanning, men det kan være utfordrende å holde oversikt og følge opp saker og beslutninger i de ulike foraene. Denne informasjonen kan bidra til at ledelsen i sykehuset får bedre oversikt.

Vi har sporadisk kontakt og samarbeid, men så langt ingen formelle samarbeidsfora, med Norges Handelshøyskole (NHH), Havforskningsinstituttet, NORCE og Folkehelseinstituttet. Dette kan utforskes nærmere.

3 Interne referanser

- [1.3.4-01](#) [Overordnet avtale \(nivå I\) mellom Høgskolen på Vestlandet \(HVL\) og Helse Bergen HF, Haukeland universitetssjukehus \(HUS\)](#)
- [1.3.4-02](#) [Avtale på overordnet \(nivå I\) mellom VID vitenskapelige høgszkole \(VID\) og Helse Bergen HF, Haukeland universitetssjukehus \(HUS\)](#)
- [1.3.4-03](#) [Avtale på overordnet \(nivå I\) mellom Universitetet i Bergen \(UiB\) og Helse Bergen HF, Haukeland universitetssjukehus \(HUS\)](#)
- [1.3.4.1-01](#) [Avtale om samarbeid og plassering av prosjekteierskap og partnerskap for prosjekter med ekstern finansiering mellom Universitetet i Bergen og Helse Bergen HF, Haukeland universitetssjukehus](#)
- [1.3.4.2-01](#) [Avtale om samarbeid om utdanning \(nivå II\) mellom Høgskolen på Vestlandet \(HVL\) og Helse Bergen HF, Haukeland universitetssjukehus \(HUS\)](#)
- [1.3.4.2-03](#) [Avtale om samarbeid om utdanning \(nivå II\) mellom UiB-MED og HUS](#)
- [1.3.4.2-04](#) [Avtale om samarbeid om utdanning \(nivå II\) mellom VID vitenskapelige høgszkole \(VID\) og Helse Bergen HF, Haukeland Universitetssjukehus \(HUS\)](#)

[1.3.4.2-05](#)

[Avtale om samarbeid om praksisgjennomføring for
sykepleiestudenter i somatikk \(nivå III\)](#)

[1.3.4.2-06](#)

[Retningslinjer om utdanningssamarbeid \(nivå III\) mellom UiB-MED
og HUS](#)

4 Eksterne referanser

1. [Nasjonal samarbeidsgruppe for helseforskning i spesialisthelsetjenesten - Helse Midt-Norge RHF](#)
2. [Rammeavtale mellom Helse Vest RHF og utdanningsinstitusjonene i helseregion Vest om forskning, innovasjon og utdanning](#)
3. [Legeutdanning i Noreg - Vestlandslegen som satsing ved UiB | Vestlandslegen | UiB](#)
4. [VIS - Vestlandets Innovasjonsselskap](#)
5. [Eitri](#)
6. [Hjem - Alrek](#)